

Pracovní list

Karel Hynek Mácha: Marinka (Obrazy ze života mého)

[In *Prózy*, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2008, s. 101–103]

Kdo šestého září roku 1833 při slunce západu byl na novoměstském svatém poli, bude se pamatovati na mladého pocestného, který v šedivý pocestní oděv oblečený, černými vousy zarostlý a hlavou o svůj vak opřený ležel na zdi hřbitovní. To jsem byl já; – vracuje se z hor krkonošských a domnívaje se, že Marinka již zde v tichém odpočívá snu, odpočinul jsem též, rozesílaje zraky na náhrobky posledními pablesky slunce zbarvené.

[...]

Teď novou rakev přinášeli hrobníci k šachtě; směšná postava, dlouhý vyzáblý muž v červený veliký kabát starého kroje a takovéto až po kolena sahající spodky oblečen kráčel za ní, rukou sevřenou buď prach, buď slzu stíraje s opálené tváře. Pod pravým paždím mačkal třírohý klobouk, pod levým měl slaměnou mošnu a v ní housle.

Sprostou, žlutou rakev nepokropenou vpustili v šachtu, a jako by někdo šeptal v ucho mé, znělo mi hluboko v duši: „Ona tebe očekávala!“ Skočiv se zdi, spěchám nastávajícím šerem do procházek Wimmrovských a Žitnou branou v temnou Prahu. – Za několik dní slyšel jsem o starém muži, který na novoměstském hřbitově tak smutně na housle hrává; a po měsíci roznesla se pověst po Praze, že na Dolejších loďkách vytáhli mlynářští utopeného. Ležel před sedmým na lavičkách. Dlouhý vyzáblý muž v červený veliký kabát starého kroje a takovéto až po kolena sahající spodky oblečený. Obuv jeho, krátké boty, byly nataženy na vysoké, spravované na mnohých sice místech, přitom však čisté bílé punčochy; – dlouhé pletené vlasy byly přes rameno na prsa přehozené. Veliké cípy bílého šátku visely na modrou, stříbrem vyšívanou, teď však již velmi sešlou vestu. Před ním na zemi ležel třírohý klobouk, po pravé straně slaměná mošna a na ní rozmoklé housle. Žádný se k němu nehlásil, a zapomenutého bez rakve zakopali v šachtu.

Okruhy analýzy (dle struktury ústní zkoušky státní maturity z češtiny)

I.

→ **zasazení výňatku do kontextu díla**

→ **téma a motiv**

→ **časoprostor**

II.

→ **role vypravěče**

→ **výstavba textu**

III.

→ **jazykové prostředky
a jejich funkce ve výňatku**

→ **kompoziční opakování a jejich funkce
ve výňatku**

→ **tropy a figury a jejich funkce ve
výňatku**

IV.

→ **kontext autorovy tvorby**

→ **literární / obecně kulturní kontext**